

Sociálne služby zabezpečované Košickým samosprávnym krajom

Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov definuje sociálnu službu ako odbornú činnosť, obslužnú činnosť alebo ďalšiu činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Osobám odkázaným na pomoc inej fyzickej osoby (s trvalým pobytom na území košického kraja) zabezpečí Košický samosprávny kraj poskytovanie sociálnej služby **v zariadení podporovaného bývania rehabilitačnom stredisku, v domove sociálnych služieb a v špecializovanom zariadení.**

V zariadení podporovaného bývania sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe od 16. roku veku do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a na dohľad, pod ktorým je schopná viesť samostatný život. Ak fyzická osoba dovŕši dôchodkový vek počas poskytovania sociálnej služby v zariadení podporovaného bývania, táto sociálna služba sa jej poskytuje aj naďalej. Dohľad na účely poskytovania sociálnej služby v zariadení podporovaného bývania je usmerňovanie a monitorovanie fyzickej osoby pri zabezpečovaní sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť v rámci zariadenia a základných sociálnych aktivít. V zariadení podporovaného bývania sa okrem dohľadu poskytuje ubytovanie, sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, utvárajú sa podmienky na prípravu stravy a vykonáva sociálna rehabilitácia.

V rehabilitačnom stredisku sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, fyzickej osobe, ktorá je slabozraká a fyzickej osobe, ktorá je nepočujúca alebo ktorá má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť. V rehabilitačnom stredisku sa poskytuje sociálna rehabilitácia, sociálne poradenstvo, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, ubytovanie, stravovanie, pranie, upratovanie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva. Ak sa poskytuje v rehabilitačnom stredisku ambulantná sociálna služba, zariadenie nie je povinné poskytovať stravovanie, ubytovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva. Ak sa poskytuje pobytová sociálna služba v rehabilitačnom stredisku, možno ju poskytovať len na určitý čas, najdlhšie na tri mesiace; túto lehotu možno predĺžiť len raz, najviac o tri mesiace. V rehabilitačnom stredisku sa poskytuje sociálne poradenstvo aj rodine alebo inej fyzickej osobe, ktorá zabezpečuje pomoc fyzickej osobe odkázanej na pomoc inej fyzickej osoby v domácom prostredí, na účel spolupráce pri sociálnej rehabilitácii.

V domove sociálnych služieb sa poskytuje sociálna služba týždennou pobytovou sociálnou službou alebo ambulatnou sociálnou službou fyzickej osobe do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V, alebo je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III. V domove sociálnych služieb sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, zabezpečuje pracovná terapia a záujmová činnosť, utvárajú podmienky na vzdelávanie a úschovu cenných vecí.

V špecializovanom zariadení sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa. V špecializovanom zariadení sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, zabezpečuje pracovná terapia a záujmová činnosť, utvárajú podmienky na vzdelávanie a úschovu cenných vecí.

Sociálna služba sa môže poskytovať **ambulantnou, terénnou, pobytovou alebo inou formou** podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia občana v ktorom sa zdržiava.

Ambulantná forma sociálnej služby sa poskytuje občanovi, ktorý **dochádza**, je sprevádzaný alebo je dopravovaný **do miesta poskytovania sociálnej služby**. Miestom poskytovania ambulantnej sociálnej služby môže byť aj zariadenie sociálnych služieb.

Terénnu formu sociálnej služby možno poskytovať občanovi **v jeho prirodzenom sociálnom prostredí alebo aj v domácom prostredí**. Možno ju poskytovať aj prostredníctvom terénnych programov, ktorých cieľom je predchádzať sociálnemu vylúčeniu osoby, rodiny a komunity, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii. Terénne programy sa vykonávajú odbornými činnosťami alebo ďalšími činnosťami podľa zákona o sociálnych službách.

Pobytová forma sociálnej služby sa poskytuje, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie, a to buď ako **celoročná** alebo ako **týždenná** sociálna služba.

Terénna alebo ambulantná forma sociálnej služby má prednosť pred pobytovou formou sociálnej služby. Ak však terénna alebo ambulantná forma sociálnej služby dostatočne nerieši nepriaznivú sociálnu situáciu občana, poskytuje sa pobytová sociálna služba. Pri pobytovej sociálnej službe má prednosť týždenná pred celoročnou. Košický samosprávny kraj podporuje právo výberu formy poskytovanej sociálnej služby a poskytovateľa sociálnej služby v súlade so zákonom o sociálnych službách. Sociálna služba sa poskytuje na neurčitý alebo na určitý čas.